

Radni Powiatu Łańcuckiego

Łańcut, 19.09.2025 r.

Szanowny Pan

Adam Krzysztoń

Starosta Łańcucki

INTERPELACJA

złożona na podstawie art. 21 ust. 9 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107, 1907) – **w sprawie realizacji Umowy o współpracy z dnia 11 kwietnia 2003 r. pomiędzy Powiatem Stryjskim, Ukraina a Starostwem Powiatowym w Łańcucie Rzeczpospolita Polska.**

Zgodnie z umową z dnia 11.04.2003 r. Powiat Łańcucki podpisał umowę z Powiatem Stryjskim (w obecnej formie od reformy administracyjnej z 17 lipca 2020 roku jednostka ta nosi nazwę Rejon Stryjski) w zakresie umocnienia związków w różnych dziedzinach życia: społecznego, kulturalnego, gospodarczego, a w szczególności takich dziedzin jak: działalność socjalna, gospodarka komunalna, budownictwo, utrzymanie dróg, oświata i kultura, sport, turystyka i wypoczynek, ochrona zabytków historycznych, pomoc lokalnym inicjatywom gospodarczym, turystycznym a także sportowym.

W dniach 22-23.08.2025 r. na zaproszenie burmistrza Miasta Stryj, delegacja Powiatu Łańcuckiego na czele z Przewodniczącym Rady Powiatu Łańcuckiego, uczestniczyła w oficjalnych obchodach Dnia Niepodległości Ukrainy w mieście Stryj. Zgodnie z oficjalnym harmonogramem uroczystości w dniu 23.08.2025 r. zaplanowano między innymi:

- o godz. 9.00 'Minuta ciszy' dla poległych w wojnie (obok Urzędu Miasta, ulica T. Szewczenki i przemarsz na plac Niepodległości);
- o godz. 9:10 uroczystości Dnia Flagi Narodowej Ukrainy (plac Niepodległości).

Na oficjalnej stronie Rady Miasta Stryj pod adresem **stryi-rada.gov.ua** przedstawiona została transmisja z tych uroczystości w postaci filmu. Z analizy obrazu wynika, że podczas tych obchodów oficjalnym flagom Ukrainy w postaci prostokąta podzielonego na dwa poziome pasy: niebieski i żółty (również z godłem), towarzyszyły flagi w kolorze czerwono-czarnym symbolizujące ukraińskie flagi nacjonalistyczne, używane

pierwotnie przez Organizację Ukraińskich Nacjonalistów-Banderowców -UPA). Nadmieniamy, że flagi banderowskie w polskiej przestrzeni publicznej nie są akceptowalne, gdyż kojarzą się z Ukraińcami, którzy brali udział w ludobójstwie Polaków m.in. na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej.

Obecność symboli banderowskich podczas oficjalnych uroczystości Dnia Niepodległości Ukrainy w Stryju, w obecności delegacji Powiatu Łańcuckiego, w naszej ocenie godziła w dobre imię Przewodniczącego Rady Powiatu Łańcuckiego oraz całej delegacji, stawiając w niekorzystnym świetle zarówno osoby reprezentujące Radę, jak i powiat łańcucki jako wspólnotę samorządową. Powiat jako osoba prawna posiada dobra osobiste, w tym dobre imię (renomę), a w tym wypadku interesy i wizerunek naszego samorządu zostały wystawione na próbę.

Ponadto zauważamy jako grupa radnych obecnej kadencji, że współpraca Zarządu Powiatu Łańcuckiego z samorządem Rejonu Stryjskiego, oparta jest jedynie na umowie cywilnoprawej pomiędzy zarządzającymi tymi jednostkami samorządowymi.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku stanowi, że: „*Jednostka samorządu terytorialnego ma prawo przystępowania do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych oraz współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw*”. Konkretyzację tego uprawnienia odnaleźć można w ustawach ustrojowych regulujących funkcjonowanie samorządu terytorialnego, przy czym każda z tych ustaw w różnym stopniu traktuje przedmiotowe zagadnienie. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107, 1907) kwestie te reguluje w art. 75a i art. 12 pkt 9a. Zgodnie z tymi przepisami ustawodawca przypisał radzie powiatu wyłączne kompetencje w zakresie podejmowania uchwał w sprawach współpracy ze społecznościami lokalnymi regionalnymi innych państw oraz przystępowania do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych. Na podstawie art. 12 pkt 9a ustawy o samorządzie powiatowym do wyłącznej właściwości rady powiatu należy m. in. *‘podejmowanie uchwał w sprawach współpracy ze społecznościami lokalnymi innych państw oraz przystępowanie do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych’*. Regulacje występujące w art. 12 pkt 9a obowiązują od 23.02.2000 r. tj. od wejścia w życie Ustawy z dnia 21.01.2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz.U. z 2000 r. Nr 12, poz. 136).

W tym miejscu chcieliśmy zwrócić uwagę na szczegółowe unormowania dotyczące prowadzenia współpracy międzyregionalnej, zawarte w ustawie z dnia 15 września 2000 r. o zasadach przystępowania jednostek samorządu terytorialnego do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 91, poz. 1009, z 2002 r. Nr 113, poz. 984). Ustawa ta wprowadziła w ustawie o samorządzie powiatowym brzmienie art. 75a :

„art. 75a. Zasady przystępowania powiatu do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych określają odrębne przepisy.”

Ustawa określa zasady, na jakich jednostki samorządu terytorialnego mogą przystępować do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych.

W tej ustawie zgodnie z :

„art. 2 ust. 1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą przystępować do zrzeszeń i uczestniczyć w nich w granicach swoich zadań i kompetencji, działając zgodnie z polskim prawem wewnętrznym, polityką zagraniczną państwa i jego międzynarodowymi zobowiązaniami.”

„art. 4. ust. 1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmuje uchwałę o przystąpieniu do zrzeszenia bezwzględną większością głosów ustawowego składu.”

Odnosząc się do zapisów Ustawy z dnia 15 września 2000 r., a jednocześnie do sytuacji jaka wynikła w dn. 23.08.2025 r. na obchodach Dnia Niepodległości Ukrainy w mieście Stryj , dotyczących ‘Minuty ciszy’ dla poległych w wojnie i uroczystości Dnia Flagi Narodowej Ukrainy, polegającej na oddawaniu honorów fładze banderowskiej stwierdzamy, że udział delegacji samorządowej w takich warunkach , nie jest zgodny z polityką zagraniczną państwa polskiego.

Jednocześnie informujemy , że przeprowadziliśmy kwerendę wszystkich uchwał Rady Powiatu Łańcuckiego udostępnionych w BIP i stwierdzamy, że Rada Powiatu Łańcuckiego nie podjęła żadnej uchwały, w sprawie współpracy z samorządem Stryja w oparciu o art. 12 pkt 9a ustawy o samorządzie powiatowym.

W naszej ocenie Zarząd Powiatu Łańcuckiego, realizując współpracę z samorządem Stryja jedynie w oparciu o umowę cywilnoprawną, naruszył kompetencje Rady Powiatu Łańcuckiego, które obowiązują od 23.02.2000 r.

Ponadto zauważamy, że współpraca Powiatu Łańcuckiego z miastem Jászapáti na Węgrzech odbywa się jedynie na mocy porozumienia o partnerstwie z dnia 3 maja 2002 r., z naruszeniem kompetencji Rady Powiatu Łańcuckiego (brak uchwały).

Mając na uwadze powyższe wnosimy o :

- niezwłoczne przedstawienie Radzie Powiatu Łańcuckiego stosownych projektów uchwał dotyczących nawiązania współpracy partnerskiej pomiędzy Powiatem Łańcuckim a miastem Stryj, Ukraina i miastem Jászapáti na Węgrzech. W dokumentach z partnerstwa, szczególnie z miastem Stryj, wnosimy o uwzględnienie wrażliwości historycznej strony polskiej w zakresie eksponowania flag banderowskich przez stronę ukraińską na oficjalnych uroczystościach, w których bierze udział delegacja samorządu Powiatu Łańcuckiego;

- do czasu wypracowania stosownych uchwał i zasad współpracy między partnerskimi samorządami, zwracamy się z wnioskiem o czasowe wstrzymanie oficjalnych spotkań, a skupienie się na dwustronnej współpracy poprzez udział w projektach unijnych i pozyskiwaniu doświadczeń samorządowych, nastawieniu na współpracę szkół, różnych grup społecznych i zawodowych oraz organizację imprez kulturalnych. Zdajemy sobie sprawę z różnych barier pojawiających się podczas współpracy z Ukrainą, najczęściej wymienianą jest stan wojny na wschodzie kraju, co skutkuje zawieszeniem wielu inicjatyw. Intensyfikacji współpracy nie sprzyjają również kontrole na granicy i wizy oraz względy mentalnościowe;
- wyrażenie publicznego sprzeciwu wobec zaistniałej sytuacji na uroczystościach Dnia Niepodległości w mieście Stryj w dniu 23.08.2025 r. oraz wystąpienie do strony ukraińskiej o wyjaśnienie incydentu.

Odnosząc się do ostatnich informacji publicznych na temat udziału delegacji w obchodach Święta Niepodległości z dnia 23.08.2025 r. w Stryju, wiemy że każda współpraca, nawet bardzo udana, może determinować ryzyko konfliktu. W zależności od wrażliwości i predyspozycji osobistych, nie każdy w tak trudnej sytuacji potrafi 'zachować się jak trzeba'. Przedstawiając Panu Staroście tę interpelację, działamy w interesie społeczności lokalnej i Powiatu, podejmując działania mające na celu wyeliminowanie w przyszłości tego typu niezręcznych sytuacji, w jakich postawiona została delegacja Powiatu Łańcuckiego podczas wizyty w partnerskim mieście Stryj.

Z poważaniem:

grupa radnych VII kadencji Rady Powiatu Łańcuckiego:

1) Hei Qiuw QBD
 Rajan Mar
 Wilson Hamill
 Van' kh
 Mkt Vku
 Treble Gmyk
 Jellum Sater
 Juliusz Prupka

**ZARZĄD POWIATU
ŁAŃCUCKIEGO**

OR.0003.22.2025

Łańcut, 3 października 2025 r.

**Pan
Michał MAC
Radny
Rady Powiatu Łańcuckiego
wraz z grupą radnych VII kadencji**

W odpowiedzi na pismo z dnia 19 września 2025 r. dotyczące współpracy pomiędzy Powiatem Łańcuckim i jego zagranicznymi partnerami z samorządów Miasta Stryj, Miasta Jászapáti, informuję co następuje:

1) Proszę zapoznać się i grupę radnych z Oświadczeniem Przewodniczącego Rady Powiatu Łańcuckiego, które w całości cytuję: *„W związku z pojawiającymi się w przestrzeni medialnej nieprawdziwymi i krzywdzącymi informacjami dotyczącymi udziału delegacji Powiatu Łańcuckiego w uroczystościach w partnerskim mieście Stryj, czuję się zobowiązany do przedstawienia rzetelnego stanowiska.*

Delegacja Powiatu Łańcuckiego, której miałem zaszczyt przewodniczyć, uczestniczyła w obchodach Święta Flagi oraz Święta Niepodległości w Stryju na zaproszenie władz samorządowych tego miasta. Była to okazja do przekazania w imieniu mieszkańców Powiatu Łańcuckiego słów solidarności i wsparcia dla naszych wschodnich partnerów, z którymi współpracujemy nieprzerwanie od 2003 roku. W obliczu trwającej wojny każdy gest jedności nabiera szczególnego znaczenia.

*Jednocześnie stanowczo podkreślam: **nasza obecność w Stryju nie oznaczała i nie oznacza akceptacji dla symboli czy ideologii OUN-UPA**, które w historii naszych narodów przyniosły tak wiele cierpienia, ran i konfliktów. Na uroczystościach samorządowych nie powinno być obecnych symboli zbrodniczych formacji – zgadzam się z tym w pełni. Współpraca samorządowa nigdy nie była i nie jest wyrazem poparcia dla tego rodzaju symboliki.*

*Uczestnicząc w wydarzeniach, nie mieliśmy wpływu na elementy przestrzeni publicznej, w tym na symbole pojawiające się przy poszczególnych kwaterach cmentarza wojkowego. Pobyt na cmentarzu był jednym z punktów wizyty. Pragnę jednak podkreślić, że **cmentarz wojenny w Stryju ma fundamentalne znaczenie dla historii Polski**. Spoczywają tam:*

- *polscy żołnierze polegli w wojnie polsko-bolszewickiej 1919–1920,*
- *żołnierze II wojny światowej,*
- *obecne ofiary rosyjskiej agresji, których grobów jest już ponad 200,*
- *polscy burmistrzowie Stryja z okresu II Rzeczypospolitej oraz wcześniejszego okresu galicyjskiego.*

*Warto przypomnieć, że 31 października 2022 roku, mimo trwającej wojny, **Fundacja Wolność i Demokracja odnowiła polski cmentarz wojenny w Stryju,***

remontując ponad 180 mogił naszych żołnierzy. Odnowienie to stało się możliwe dzięki życzliwości lokalnych władz, co stanowiło ważny przykład dobrej woli i współpracy polsko-ukraińskiej w obszarze upamiętnień.

Stryj jest miastem o głębokich polskich korzeniach. To właśnie tutaj starostą był od 1660 roku Jan Sobieski – późniejszy król Jan III Sobieski. W mieście znajduje się do dziś kilkaset polskich grobowców i pomników figuralnych. Nasza obecność miała także wymiar oddania hołdu tej części wspólnego dziedzictwa.

Wielokrotnie, podczas rozmów z naszymi ukraińskimi partnerami, **wyraźnie zaznaczaliśmy, że symbole związane z UPA są przez nas nieakceptowalne.** Podtrzymujemy to stanowisko z pełną stanowczością.

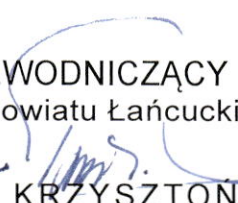
Dlatego wszelkie oskarżenia o „popieranie banderyzmu” są bezpodstawne i głęboko krzywdzące – zarówno dla mnie osobiście, jak i dla całego samorządu Powiatu Łańcuckiego.

Naszym celem jest budowanie współpracy samorządowej, opartej na wartościach przyjaźni, solidarności i wzajemnego szacunku – a także na pamięci i prawdzie historycznej.”;

- 2) Proszę zapoznać się z publikowaną w BIP Uchwałą Nr XXXII/269/05 Rady Powiatu Łańcuckiego z dnia 2 września 2005 r. w sprawie intencji zabezpieczenia środków finansowych na realizację projektu: „Festiwal tańców ludowych formą integracji mieszkańców powiatów: Łańcuckiego, Leżajskiego, Stryjskiego”, która stanowi, cytując: „(...) Stosownie do „Uzupełnienia programu Sąsiedztwa Polska-Białoruś-Ukraina INTERREG III A/TACIS CBC 2004-2006” celem konieczności zabezpieczenia środków finansowych niezbędnych do realizacji projektu pod nazwą: „Festiwal tańców ludowych formą integracji mieszkańców powiatów: Łańcuckiego, Leżajskiego, Stryjskiego” wyraża się intencję, aby w budżecie na rok 2006 została zabezpieczona kwota 340 000,00 zł (słownie: trzysta czterdzieści tysięcy złotych) na realizację projektu. Montaż finansowy projektu przedstawia się następująco:
 1. Środki własne powiatu 85 000 zł (osiemdziesiąt pięć tysięcy złotych),
 2. Dofinansowanie ze środków EFRR 255 000 zł (dwieście pięćdziesiąt pięć tysięcy złotych)”;
- 3) Proszę też zapoznać się ze stanowiskiem z początku wojny rosyjsko-ukraińskiej opublikowanym w BIP, Uchwała Nr XXXVIII/267/2014 Rady Powiatu Łańcuckiego z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie wyrażenia stanowiska, która stanowi, cytując: „Jako przedstawiciele Powiatu Łańcuckiego, który od wielu lat współpracuje z Powiatem Stryjskim na Ukrainie łączymy się w bólu z naszymi przyjaciółmi na Ukrainie po tragicznych wydarzeniach ostatnich tygodni, w których śmierć poniosły dziesiątki osób, a setki zostało rannych. Jednocześnie wierzymy, że Narodowi Ukraińskiemu uda się w sposób pokojowy, z poszanowaniem praw człowieka, zasad demokracji w drodze dialogu oraz porozumienia ponadpartyjnego przezwyciężyć obecny kryzys i zachować integralność terytorialną państwa. Solidaryzujemy się z wszystkimi mieszkańcami Ukrainy, którzy pragną żyć w wolnym, sprawiedliwym kraju, w państwie które ma prawo stanowienia o swojej przyszłości i integracji z demokratyczną Europą. Wyrażamy nadzieję, że w dążącej do integracji z Unią Europejską Ukrainie, będą szanowane prawa mniejszości narodowych, etnicznych i religijnych.”;
- 4) Rada Powiatu Łańcuckiego przyjęła uchwały cytowane w punktach drugim i trzecim. W danym czasie były one konieczne do podjęcia i w związku z tym nieprawdziwe są twierdzenia grupy radnych, że współpraca realizowana jest jedynie w oparciu o umowę cywilnoprawną. Nieprawdą jest też, że zawarte umowy z zagranicznymi partnerami naruszają kompetencje Rady Powiatu Łańcuckiego;

- 5) Niewłaściwe też jest zastosowanie przez grupę radnych art. 12 pkt 9a ustawy z dnia 7 czerwca 1998 r. *o samorządzie powiatowym*, który stanowi: „*podejmowanie uchwał w sprawach współpracy ze społecznościami lokalnymi innych państwa oraz przystępowania do międzynarodowych zrzeszeń lokalnych*”, a który został podjęty przez ustawodawcę, ponieważ nie została wówczas jeszcze uchwalona ustawa z dnia 15 września 2000 r. *o zasadach przystępowania jednostek samorządu terytorialnego do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych* (Dz.U. Nr 91 poz. 1009 z późn. zm.). Rodziło to problemy czy powiaty mogą przystępować wraz z społecznościami lokalnymi innych państw do różnego rodzaju sformalizowanych międzynarodowych organizacji, związków lub stowarzyszeń. Uregulowano zatem, że rada powiatu podejmowała uchwały stanowiące czy współpraca danego powiatu z społecznościami lokalnymi innych państw ma być uregulowana np. w formie stowarzyszenia lub opierać się o jakąś organizację, a także czy należy podejmować uchwałę o przystąpieniu danego powiatu do danego stowarzyszenia lub organizacji zawartego z lokalną społecznością innego państwa. Nie oznacza to jednak, że przedstawiciele organów powiatu nie mogą uczestniczyć w spotkaniach ze społecznościami lokalnymi innych państw, a także ich odwiedzać w celu wymiany wzajemnych doświadczeń. Należy zaznaczyć, że właśnie takie niesformalizowane spotkania przedstawicieli organów powiatu ze społecznościami lokalnymi innych państw są niezbędne, aby możliwe było zacieśnianie współpracy;
- 6) Obecnie nie ma powodów, by niezwłocznie przedstawiać Radzie Powiatu Łańcuckiego projekty uchwał, które będą regulować materię międzynarodowej współpracy;
- 7) Kolejny wniosek o czasowe wstrzymanie oficjalnych spotkań stoi w sprzeczności z tym wcześniejszym wnioskiem, by zacieśniać współpracę przez jej większe sformalizowanie.

PRZEWODNICZĄCY
Zarządu Powiatu Łańcuckiego

Adam KRZYSZTON

Otrzymują:

- 1) Adresat;
- 2) Rada Powiatu Łańcuckiego;
- 3) a/a.